

# TÜRKİYE İÇİN SAVAŞ VAKTI

Yrd.Doç.Dr.Sait Yılmaz

Savaşlar tarihin kırılma noktalarını bazen de en önemli gelişme aşamalarını oluşturur. Türklere Orta Doğu'nun kapısını açan Dandanakan (1040), Orta Avrupa'da durmamızı temsil eden Viyana Kuşatması (1683) ya da Türk Devrimin askeri zaferi olan Başkomutanlık Meydan Muharebesi (1922) gibi savaşlar tarihin köşe taşları, yol kavşaklarıdır. Savaşlar tarihin en katı gerçekleridir ve tarih boyunca barışa ancak savaşlardan geçerek ulaşıldı. Savaş; barışın, özgürlüğün, bir şeylere sahip olabilmenin ödenen ağır bedelidir. Uğruna savaşmaya değer şeylere sahip oldukça savaşı beklemek gerekir. Türk tarihi savaş, göç ve kültür tarihidir. Türkler coğrafyaya ve zamana meydan okuyan bir millettir; zamanın bilinen bütün coğrafyalarında savaştılar, devletler kurarak yaşadılar. Türk tarihinde siyasi olgular, kültürel gelişmeler, sosyal aşamalar savaşlar ile başlar ve savaşlarla sonlanırlar. Sık sık yaşanan savaşlar Türk tarihinin en belirleyici ögesi olagelmıştır.

Güvenlik ve savunma politikaları için başarının sırrı; güvenlik ortamı içinde karşılaşılan sorunlara uygun güç projeksiyonu geliştirme ve kullanma becerisidir. Bu nedenle devletler çeşitli kırılma noktalarından geçerken en uygun stratejilerle güçlerini korumak, gerekirse ittifaklar kurmak ve çıkarlarını mümkün olduğunca optimize etmek durumundadırlar. Bunun için söz konusu kırılma noktalarını görebilmek ve güvenlik ortamını okuyabilmek kadar geleceğe ilişkin istenen sonucu tahayyül etmek ve isabetli roller (güvenlik stratejileri) oluşturmak ve bu kurguya gerekli vasıtaları sağlayacak uygun bir güç projeksiyonu geliştirmek gereklidir. Bu makalenin amacı ise Türkiye için tarihsel bir yaklaşımla kırılma noktalarına değinilerek, Cumhuriyetin kuruluşundan beri devam eden stratejik durağanlığın sona erişine dikkat çekmek ve nihayet güvenlik ortamımızda yaklaşan savaşlar için öngörülerde bulunmaktır.

## ***Türk Tarihi Boyunca Savaşlar Ve Stratejik Sonuçları***

Bağımsız savaşlar dışında tarih boyunca süregelen Türk savaşlarını genel olarak aşağıdaki gibi özetleyebiliriz<sup>[1]</sup>:

- Türk-Çin Savaşları; Hun İmparatorluğu'nun öncesinde başlayan bu savaşlar Çin Seddi'nin inşasına yol açmış, bugün de Doğu Türkistan'da düşük yoğunluklu da olsa devam etmektedir.

- Türk-Hint Savaşları; Yaklaşık 2.000 yıllık bir mazisi olan bu savaşlar Hindistan'da İslam'ın yayılmasını, Pakistan ve Bangladeş'in kurulmasını sağlamış, fakat bölgeye giren Türkler Hint kültürü içinde erimiştir.

- Hazar Denizi-Karadeniz Kuzeyi, Türk Avrupa savaşları; Bu savaşları gerçekleştiren Türklerin bir grubu (Batı Hunları, Avarlar) Batı kültürü içinde eridi. Bölgeye daha sonra gelen Türklerin (Hazarlar, Bulgarlar, Peçenekler, Altın Ordu) bir kısmı Müslüman bir kısmı Hıristiyan olarak bugün Kafkas Dağları ve kuzeyinde yaşıyorlar (Abhazlar, Osetler, Çeçenler, İnguşlar, Kabartaylar, Balkarlar, Karaçaylar, Çerkezler, Kırım Türkleri vd.).

- Hazar Denizi Güneyinden Batıya Yönelen Türkler; Bu dönemi Selçuklulardan başlayarak Osmanlı döneminde devam eden ve İslam'ın yayılmasını amaçlayan Türk-Avrupa savaşları temsil etmektedir. Türkler Avrupalı güçler

karşısında 1683 yılına kadar taarruz eden, bu tarihten sonra (1921'deki Sakarya Savaşı sonuna kadar) savunan konumda idi. Acı olan 1056 yılından beri İslam için savaşıyan Türk askerlerinin 1. Dünya Savaşı'nda Filistin'de Araplar tarafından arkadan vurularak öldürülmesidir.

- Türk-Rus Savaşları; 18. yüzyıldan itibaren Türk-Avrupa savaşlarında Türk-Rus cephesi açılmıştır. 1480 yılında Altın Ordu hâkimiyetinden çıkan Ruslar ile Osmanlı 13 kez savaştı. Türk-Rus çekişmesi günümüzde de sürmektedir.

1683'den itibaren Osmanlı karşısında Batıyı üstün konumuna geçiren sadece 15. yüzyıldan itibaren ulaşmaya başladıkları yeni kaynaklar ve bilimdeki ilerlemeler ile sağlanan silah teknolojisi değil, Osmanlı Ordusunda baş göstermeye başlayan disiplin ve eğitim zafiyeti idi[2]. Teknoloji ve kültür iç içedir, bunlar basit alternatifler değildir. Orta Çağ'da Avrupa hurafelerle uğraşırken Türk-İslam dünyası akli bilimler ile 8. yüzyıldan itibaren bilim dünyasının aydınlanma çağını yaşıyordu. Sağlık sistemleri ve hastaneler, rasathaneler, medreseler, matematik ürünü rakamlar, mimari ve edebi eserler, diğer sanatsal yapılar bu dönemin ürünleri idi. Ancak 14. yüzyıldan itibaren 'akli (akla dayalı) bilimler' yerine devlet ideolojisi gereği 'nakli (din esaslı) bilimler'e ağırlık verilince Harezmi, İbn-i Sina gibi Türk bilim adamlarının ve yeniliklerin arkası kesildi.

Türklerin Boğazlar üzerinde İngiltere ve Rusya ile; Balkanlarda Avusturya ve Rusya ile; Orta Doğu toprakları için İngiltere, Fransa ve Almanya ile mücadelesi Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışına kadar sürmüştür. Yağmalanmaya çalışılan Osmanlı İmparatorluğu'nun kalıntılarından İstiklal Savaşı ile bugünkü Türkiye Cumhuriyeti doğmuştur. İstiklal Savaşı, bağımsızlığa ulaşılması ve çağdaşlaşma ortamının yaratılması için yapıldı. Çağdaşlaşmanın ana hedefi öncelikle; tükenen ve dağılan ordunun yeniden kurulması ve devrimin gerektirdiği kurum ve kuruluşlar ile ulusal devletin teşkili idi. İkinci Dünya Savaşı ile birlikte ortaya çıkan açık Sovyet tehdidi ise Soğuk Savaş boyunca Türkiye'yi NATO içinde -daha çok Amerika olmak üzere, batıya dayalı bir güvenlik anlayışına itti.

Çaldıran Meydan Muharebesi'nde (1514) Şah İsmail'in esir alınamaması İran'a yaşama şansı vermiş, İran'ın varlığı Türklerin Orta Asya ile ilişkisinin ve insan kaynağı desteğinin kaybolmasına neden olmuştur. 1736-1792 arasında yapılan savaşlar sonrası ise Rusya, Türk göçebelerin Doğu'dan Avrupa'ya rotaları olan Karadeniz kuzeyindeki toprakları ele geçirince kuzeydeki atardamar da elden çıktı. Nihayetinde bugün beş bin yıllık Türk tarihinin Hunlarla başlayan Karadeniz Kuzeyi'ndeki ana kolu Avrupa ile yapılan savaşlara yenik düşmüş ve yok olma tehlikesi içindedir. Hazar Denizi-Karadeniz Güneyi'ndeki kolunu temsil eden Türkiye Cumhuriyeti ise; yoğun bir iç ve dış propaganda ağı içinde, doğusu ile demokratik (!) yollardan bölünmek, batısı ile Avrupa'ya entegre edilerek, Batı kültürü içinde eritilmek istenmektedir.

### ***Türkiye'nin Geleceği ve Kırılma Noktaları***

Türk ulusunun geleceğini dün olduğu gibi bugün de bulunduğu coğrafyanın şartları belirlemektedir. Tehditlere de fırsatlara da açık olan Türk coğrafyasında var olmak ile yok olmak aynı mesafededir. Bunun temel nedeni Türklerin küresel ve büyük güç merkezleri arasına sıkışması, onların politikalarının bazen hareket noktası bazen hedefi olmasıdır. Balkanlar, Kafkasya, Orta Asya ve Orta Doğu'daki coğrafi ve jeopolitik koşullar sadece Türkiye için değil Türk Dünyası için de çok zorlaşmıştır. İstikrarsızlıklar ve belirsizlikler içindeki bu coğrafyada Türkler dış tehditlerden daha çok içeriden yapılan müdahalelere karşı oldukça duyarlıdır. Türkiye, kendi

bütünlüğünü güvence altına alan güçlü bir merkezi konum edinerek, 250 milyonluk Türk dünyasına liderlik edecek kıt'asal bir yaklaşım izlemelidir. Bu nedenle Türkiye, büyük güç merkezlerinin bölgedeki çekişmelerini kendisi için fırsata dönüştürecek, Orta Asya ile Anadolu'nun irtibatını sağlayacak güvenlik politikaları üretmelidir.

Oluşturulacak politikalar belirli bir büyük dış güce dayanmak veya düşman ilan etmekten çok 'sıvı güvenlik' anlayışı içinde bölgeden bölgeye değişen şartlara süratle adapte olacak pratik çözümler üreten dinamik bir anlayışa dayalı yeni bir güvenlik ve savunma kültürüne sahip olmalıdır. Ancak Türkiye bugün önemli güvenlik zafiyetleri içindedir. Bunların başında da ulusal gücünün askeri güç dışındaki unsurlarının son yıllarda oldukça zayıflaması, ulus-devlet yapısının gördüğü tahribat gelmektedir. Avrupa Birliği tam üyelik süreci adı altında yapılan sözde reformlar ile MGK Genel Sekreterliği etkisiz hale getirilmiş, devletin kolluk ve istihbarat sistemleri ve nihayetinde hukuk düzeninin siyasallaşması devlet yapısını zayıflatmıştır. Öte yandan askeri sahada yenilmiş olmasına rağmen bölücü unsurlar; Avrupa Birliği sürecini kullanarak siyasi yollardan ülkeyi adım adım bölünmeye sürüklemektedir.

Korkunun ecele, ülke güvenliği söz konusu olduğunda sahte demokrasinin geleceğimize hiçbir faydası yoktur. Türkiye'nin güvenlik endişeleri her zaman dış politikasının önündedir ve artık bağımsız bir dış politika anlayışı ile birlikte askeri aktivizm kaçınılmaz hale gelmiştir. Bulduğumuz coğrafya Soğuk Savaş'ın bitimi ile birlikte artık güç merkezlerinin arkasına saklanma seçeneğini bize bırakmamaktadır. Kendi vizyonunu ve rollerini belirlemeyen Türkiye, başta ABD olmak üzere büyük güç merkezlerinin kendi adına belirlediği rollerin ve savaşların bir parçası olmaya mahkûmdur. Bu nedenle Türkiye güvenlik ve savunma alanında sadece Batıya yaslanmayan, proaktif ve ulusal çıkar endeksli yeni bir kültür ve güç projeksiyonuna dayanan aktivizm içinde inisiyatif ele almalıdır.

Gelişen iletişim ve ulaşım çağında ne dağlar ne de denizler artık güvenli sınırlar değillerdir. Üç tarafı denizle çevrili olmasına rağmen birden fazla cephede mücadele etme gereği Türkleri tarih boyunca olduğu gibi gene iç hat konumuna düşürmektedir. Dış cephelere ilave olarak Türkiye bölücü terör ile de bir yandan sürekli olarak savaşıma yeteneği ve azmini sürdürmek zorundadır. Teknolojik açıdan Türkiye, uzaya dayalı kabiliyetlerin yoğun olarak kullanıldığı hava, füze ve istihbarat kabiliyetleri ile kitle imha silahlarına karşı oldukça hassastır. Türkiye'nin kırılma noktalarının başında Avrupa Birliği sürecinde çürütülmekte olan ulus-devlet yapısı ve ülke bütünlüğünün yeniden kurgulanması ve güçlendirilmesi gelmektedir. Kısaca iç tehdit her zamankinden öncelikli ve acildir. Dış tehdit kaynakları ile birlikte temsil edilen kırılma noktalarını ise;

- Irak'ın Kuzeyindeki oluşumların Türkiye'nin bütünlüğünü tehdit etmesi,
- İran'ın muhtemel parçalanması sonucu ortaya çıkacak fırsat ve tehditlerin değerlendirilmesi,
- Rusya'nın emrivaki savaşlarının ve provokasyonlarının (Ermenistan, Gürcistan, Türkmenistan, Kırgızistan ve Özbekistan üzerinde) Türkiye'nin çıkarlarına ve Türk dünyasına olabilecek olumsuz sonuçları,
- Muhtemel bir Türk-Yunan Savaşı ile Ege, Batı Trakya ve Kıbrıs'taki mevcut sorunların yeni bir mecraya taşınması,
- Arap ülkeleri ve İsrail'in Türkiye ile bir 'Su Savaşı'na girmeleri oluşturmaktadır.

## ***Muhtemel Savaşlar ve Sonuçları***

Türkiye'yi bekleyen savaş senaryolarını büyük güçlerin hedefleri ve savaş olasılıklarından ayrı tutmak mümkün değildir. Ekonomi ve savunmasını krizden kurtarmak ve güç kazanmak için zamana ihtiyacı olan ABD, Obama yönetimi ile birlikte; İran, Rusya ve Kore gibi ülkeler ile olan sorunlarını daha çok yumuşak gücü ile çözeceği görüntüsü vermektedir. Ancak yumuşak güç çözümü uzun vadelidir ve ABD'nin bu ülkeler ile olan sorunları için zorlayıcı metotlar kullanması kaçınılmazdır. Bu durum sert güç için ABD'nin vekili olabilecek ülke arayışlarını dikte etmektedir. Aranılan bu ülke ABD'nin savaş senaryolarının genellikle ortasında olan Türkiye'dir. Türkiye üzerinde oynanmakta olan oyunların amacı da Türkiye'yi bu role hazırlamaktır. Türkiye, kendisine gerçekte bir şey verilmeden (AB üyeliğine destek, Ermeni soykırımını tanımamak, PKK'yı açıkça desteklememek gibi) bu oyuna rıza göstermeye zorlanmaktadır.

Rusya ise etrafındaki güç boşluklarını doldurmak, ülke bütünlüğünü korumak için askeri gücünü sürekli güçlü tutmak ve gerektiğinde caydırıcı gücünü en acımasız şekilde kullanmak peşindedir. Bu amaçla; Gürcistan, Türkmenistan ve Kırgızistan gibi ülkelerin rejimlerini kontrol etme ve gerekirse askeri hareket yapma stratejisi uygulamaktadır. Bu ülkelerdeki rejimlerin tamamen Rusya'nın kontrolüne girmesi veya işgali; Türkiye'nin Türk dünyası ile tek otobanının da kapanması anlamına geleceğinden sonuçları hayattır. Öte yandan İran'ın çatırdamakta olduğu ortaya çıkmıştır. İran'ın parçalanması her ne kadar hemen doğumuzda bir Kürt devleti unsurunun daha ortaya çıkması riski taşısa da güçlü bir Türkiye, 'Güney Azerbaycan' devletinin kuruluşu ile Orta Asya'ya daha rahat bir çıkış yolu kazanabilir. Şimdi muhtemel savaşları ve sonuçlarını irdeleyebiliriz (Şekil).

### ***(1) Irak'ın Kuzeyine Müdahale:***

Bu savaş Türkiye'nin gecikmiş ve beka seviyesindeki çıkarlarımıza rağmen en az iki kere (1990 ve 2003'de) göz ardı edilmiş savaştır. Bugün Irak'ın kuzeyinde ve Türkiye'nin güneydoğusunda yaşanan sıkıntıların en önemli nedeni bu savaşın yapılmamış olması nedeni ile giderek ağırlaşan güvenlik sorunlarıdır. Irak'ın Kuzeyi Türkiye için bir dostlar zinciri değil tüm Türkiye'yi sarma riski olan hastalıklı bir bölgedir. Türkiye'nin bu bölgedeki çıkarları ABD'nin baskıları ile PKK'nın sözde yok edilmesine indirgenmiş ancak Türk askerinin bölgeye girmesinin önlenmesi için istihbarat desteği ile hava hareketini yapılmasını öngören bir konsept icat edilmiştir. Teröristler nerede ise yuvaları aranıp, bulunup yok edilmelidir yani sadece hava hareketi ile terörist ve terör örgütü yok edilemez. Ne ABD'nin ne de Irak'ın kuzeyindeki Kürt grupların ellerindeki PKK kartını bırakmaktan vazgeçmelerini beklemek saflıktır. Türkiye, gerek bu grupları yola getirmek gerekse Türkmenler ve PKK konusunda gerçekçi bir çözüme ulaşmak istiyorsa Kuzey Irak'a girmek, bölgede idari ve askeri kontrolü gerektiği kadar sürdürmek zorundadır.

ABD'nin Irak'ta istediği; mümkünse ABD'ye yakın bir iktidarın yönettiği bütün bir Irak, ABD askerlerinin güvenliği ve Irak'ın kuzeyinde bırakacakları unsurları için emniyetli üs bölgesi temin edilmesidir. Irak'tan çıkmaya çalışan ABD için Türkiye'nin garantisi Irak'ın kuzeyindeki eşkiyalardan daha önemlidir. Bu amaçla ABD ile çatışmadan planlı bir kriz yönetimi ile bölgedeki ortamın hazırlanması ve akıllı gücü tamamlayacak bir yumuşak güç kurgusu geliştirilmelidir. Türkiye'nin Irak'a müdahalesi işgal değil, bölgedeki Kürt grupların daha merkezi bir Irak yönetimi ile uyum içinde çalışmasını sağlayacak siyasi dönüşümlerin yapılması, Türkmenlerin ve Kerkük'ün konumunun güçlendirilmesi ve nihayet PKK'nın tamamen temizlenmesini

müteakip çekilmek olmalıdır. Bu müdahale bölgedeki enerji denklemleri konusunda Türkiye'ye yeni açılımlar sağlayabilir. Coğrafi bütünlüğün tehlikede bulunduğu Güneydoğu Anadolu ve Irak'ın kuzeyindeki negatif ayrışmayı önlemek için Kürtçülük yapanların siyasi olarak önleri kesilmeli ve planlı göçmen politikası uygulanmalıdır.

### **(2) İran'ın Parçalanması ve Türkiye:**

Türkiye, komşuları içinde en istikrarlı sınırlara İran ile sahiptir. İran'ın ile aramızdaki güvenlik sorunları genellikle İran'ın Türkiye içinde bazı İslamcı terör örgütleri ve irticai yapılar ile PKK terör örgütüne verdiği destek şeklinde algılanmıştır. Diğer yandan İran'a karşı ABD'nin başlatacağı muhtemel bir savaşın İran'ın parçalanması esnasında Türkiye'nin doğu sınırları boyunca uzanan 7 milyonluk Kürt eyaletinin muhtemel bir devlete dönüşmesi ve uzun vadede Büyük Kürdistan'a yamanması ihtimali göz ardı edilmemiştir. Türkiye, İran ile doğrudan ya da ABD ve İsrail'in yanında bir savaşa girmemeli, kitle imha silahlarına sahip bir ülkenin hedefi olmamalıdır. Ancak yaklaşık 80 milyonluk İran nüfusunun 28 milyonunun İran'ın kuzeyinde yaşayan Azerilerden, 4 milyon kadarının ise diğer Türk gruplarından oluştuğu unutulmamalıdır. İran'ın savaş veya savaş dışı yollardan parçalanması durumunda Güney Azerbaycan Cumhuriyeti'nin kurulması ve bu devletin Türkiye ile Türk dünyası arasında doğrudan bağ kurma fırsatı kaçırılmamalıdır.

### **(3) Rus Savaşları ve Türkiye:**

2000 yılında Putin ile birlikte 142 milyonluk Rusya Federasyonu toparlanma sürecine girdi. Bu toparlanmada Putin'in devlet adamlığı kadar başta doğal gaz olmak üzere Rusya'nın çevre coğrafyalarda enerji kartını oynamaya başlaması, buradan sağlanan gelir ile ekonomi ve kendi anladıkları biçimi ile güvenliğin yoluna koyulması etkili oldu. Enerji kartı bir süre daha Rusya'nın yanında olacaktır ama Rus ekonomisi ve ülke bütünlüğü alarm vermeye devam etmektedir. Rus kökenli nüfusun azalması yanında zengin etnik grupların gittikçe bağımsızlık isteklerinin artması dikkate alındığında Rusların 2050'lere kalmadan dağılması kaçınılmaz gözükmektedir. Bugünkü Rus güvenlik anlayışı; içeride bölünmeye yönelik her girişimi acımasızca yok etme, dışarıda ise öncelikle örtülü yollardan kendine yakın rejimler oluşturma peşindedir. 2008 yılındaki Gürcistan harekâtı, Rus Silahlı Kuvvetlerinin resmi geçitlerdeki kadar şatafatlı olmadığını göstermiştir.

Kuzey Kafkasya'daki Çeçen, İnguş, Abhaz, Çerkez gibi Türk veya Müslüman grupların bağımsızlık özelemleri Rusya Federasyonu'nun parçalanma sürecini beklemektedir. Bu parçalanmayı tetikleyecek ise Afganistan'da tecrübe edildiği gibi Rusya'nın enerjisini boşaltacağı savaş(lar) olacaktır. Rusya'nın Gürcistan veya Türkmenistan'dan birini işgale kalkması veya rejim değişikliği sağlaması Türk dünyası ile olan tek rotamızın da ortadan kalkması demektir. Türkiye, Rusya'yı doğrudan karşısına almadan Batı ittifakı içindeki dayanışmasını özellikle yumuşak ve örtülü güç anlayışı içinde bölgeyi şekillendirmek için kullanılmalıdır. Türkiye'nin Karadeniz'de ve Gürcistan veya Ermenistan ile ilgili bir gerilimde Rusya ile karşı karşıya gelme riski vardır. Ermenistan'ın Rusya'dan cesaret alarak Nahçıvan veya Azerbaycan üzerinde girişebileceği bir oldu-bitti veya topraklarında PKK'ye aktif destek ve üs sağlama düşüncesi sınırlarımızdan 50 km. ilerideki Erivan'a tanklarla yapılacak yarım saatlik bir seyahati gerektirebilir.

### **(4) Türk Yunan-Savaşı:**

Yunan siyaset adamlarının Türkiye ile ilgili sorunları iç politikaya malzeme yapma alışkanlığı ve Büyük Yunanistan (Megali İdea) fikri yaşadıkça ne Türk-Yunan

sorunlarına diplomatik bir çözüm bulunabilecek, ne de Yunanlıların Türklerden istekleri bitecektir. Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunlar Ege'den kaynaklananlar (karasuları, kıta sahanlığı, FIR hattı vb.), Batı Trakya Türkleri ve Kıbrıs'ın statüsü ile ilgili olmak üzere üç hayati konudur. Yunanistan, Türkiye'nin başının belaya girdiği bir dönemin fırsatçılığını yaparak Ege ve Kıbrıs'ta bir askeri oldu-bitti yaratma peşinde olduğundan, bu bekleyiş Türkiye'ye bölücü terörün de içinde olduğu "iki buçuk savaş" stratejisini dikte etmektedir. Bu senaryoda; Türkiye başka bir savaş ya da savaş benzeri bir krizde iken Avrupa Birliği'ne güvenen Yunanistan'ın karasularını 12 mile çıkarma girişimi ile başlayan askeri çatışma söz konusudur. Türkiye, bu senaryo içinde hem Ege ve Batı Trakya'da, hem de Kıbrıs'ta Yunanlıları iddialarından sonsuza kadar vazgeçirecek bir askeri çözümü hedeflemelidir.

### **(5) Su Savaşı:**

Bugünkü hükümetin başarmaya (!) çalıştığı gibi, bir gün Araplar ve özellikle Suriye ile İsrail arasındaki sorunlar çözüldüğünde, bu ülkeler başlarını kaldıırıp Türkiye'den daha fazla su almanın hatta kaynaklarına el koymanın yollarını arayacaklardır. Bunun için Suriye'nin Hatay sorunu ve İsrail'in vaat edilmiş topraklar gibi eski Türk düşmanlıkları uyanacak, Irak'ın da dâhil olduğu bir Arap-İsrail ittifakı Türkiye'yi tehlide başlayacaktır. Türkiye'nin güneyinin mayından temizlenmesi ve İsrail'in bu işte aktif olmaya çalışması bu yüzden anlaşılır bir nedendir. Devlet başkanı düzeyindeki İsrail heyetlerinin GAP ziyaretleri ve Irak'ın kuzeyindeki İsrail girişimleri diğer emarelerdir. Görüldüğü gibi ideoloji ve dış politikayı birbirine karıştıran kişilerin diplomasisi ile güvenlik işleri yanlış yollara girmektedir. Türkiye, güney sınırlarını bir an önce güvene almalı ve üstüne vazife olmayan, hele çıkarına gelmeyen aracılık işlerine girişmemelidir.

### **Sonuç Yerine**

Dünya ile birlikte Türkiye de tarihi bir geçiş sürecindedir. Türkiye artık tarihi ve bin yılların birikimi olan kültür mirası ile yüzleşmek, kendi yolunu çizmek zorundadır. Bulduğumuz konjonktür ve iyi değerlendirildiği takdirde önümüzde olan fırsatlar Türklere 21. yüzyılda yeni bir dünya kurma fırsatı vermektedir. Eksik olan bunun düşünsel alt yapısı, vizyon ve güç projeksiyonsuzluğu ile kendi içimizdeki sorunlara gömülüp kalma alışkanlığımızdır. Türkiye'nin geleceği Türk dünyasındadır ve bunu ancak isterse kendisi kurabilecektir. Türkiye'nin stratejik seçenekleri ne ABD, ne Avrupa Birliği, ne de Rusya'dır. Tek seçenek bağımsız ve egemen bir ulus-devlet olarak kendi yolumuzu çizmemiz ve Atatürk'ün dış politika esaslarını uygulamamızdır; kendi gücümüze dayanmak, akla ve bilime öncelik vermek, güçlü bir ekonomiye dayanmak, eşit ilişkiler kurmak, hayalci olmamak. Türkiye, Avrupa Birliği kapısında beklemek yerine kendi işine bakmalı, ulus-devlet yapısının hasar gören dokularını onarıırken, çevre coğrafyaların meyvelerini toplamalıdır. Bunu yaparken yeni bir güç projeksiyonu ve güvenlik kültürü ile birlikte yumuşak gücünün kurgusunu sağlamalıdır.

07.07.2009

---

[1] Suat İlhan: "Türk Olmak Zordur, Kimliğimizin Kaynakları", ALFA Yayınları, (İstanbul, 2009), 318-334.

[2] Jeremy Black: Savaş ve Dünya: Askeri Güç ve Dünyanın Kaderi 1450-2000, Dost Yayınevi, (Ankara, 2009), s.32-33.